CBOS
Centrum Badania Opinii Społecznej

KOMUNIKAT Z **BADAŃ**

ISSN 2353-5822

Nr 118/2026

Nastroje na rynku pracy w listopadzie

Opracowała
Barbara Badora

Listopad 2026

Przedruk i rozpowszechnianie tej publikacji w całości dozwolone wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie fragmentów oraz danych empirycznych wymaga podania źródła

Redakcja: Aleksandra Panak
Skład i łamanie: Renata Kucharska

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
http://www.cbos.pl
(48 22) 629 35 69

W skrócie

- Trzy piąte (60%, wzrost o 2 punkty procentowe) pracujących zarobkowo uważa, że aktualna sytuacja w ich zakładzie pracy jest dobra, co czwarty (25%, spadek o 2 punkty procentowe) opisuje ją jako „ani dobrą, ani złą", a 13% (bez zmian) ocenia, że jest ona zła.

- W porównaniu z październikiem nieco ubyło pracujących zarobkowo uważających, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich miejscu pracy się poprawi (14%, spadek o 3 punkty procentowe). Nieznacznie mniej jest też prognozujących, że pozostanie ona bez zmian (obecnie 64%, spadek o 1 punkt procentowy), a więcej osób przewiduje pogorszenie (wzrost z 12% do 13%). Jednocześnie o 3 punkty procentowe zwiększył się odsetek uchylających się od formułowania prognoz w tym zakresie (obecnie 9%).

- Blisko trzy czwarte (73%, spadek o 1 punkt procentowy) pracujących zarobkowo deklaruje, że nie obawia się utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji firmy lub gospodarstwa rolnego itp.), a niemal co czwarty pytany bierze to pod uwagę (24%, wzrost o 3 punkty procentowe).

- W listopadzie w porównaniu z październikiem wśród ogółu badanych pogorszyły się oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy. Większość (57%, spadek o 2 punkty procentowe) respondentów twierdzi jednak, że w miejscu ich zamieszkania lub jego okolicy można znaleźć pracę, a za trudne lub całkowicie niemożliwe uważa to niemal co trzeci ankietowany (32% wzrost o 3 punkty procentowe). Od oceny sytuacji uchyliło się 11% badanych (spadek o 1 punkt procentowy).

SPIS TREŚCI

Sytuacja w zakładach pracy 1
Oceny 1
Przewidywania 3
Bezpieczeństwo zatrudnienia 6
Ocena lokalnych rynków pracy 8

W badaniu przeprowadzonym w pierwszej połowie listopada[1] – jak co miesiąc – postawiliśmy Polakom pytania odnoszące się do sytuacji na rynku pracy. Osoby pracujące zarobkowo poprosiliśmy o ocenę aktualnej sytuacji w ich zakładach pracy, a także o prognozy dotyczące jej rozwoju w ciągu najbliższego roku. Zapytaliśmy też, czy obawiają się utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.). Z kolei wszystkich respondentów poprosiliśmy o ocenę sytuacji na lokalnych rynkach pracy.

SYTUACJA W ZAKŁADACH PRACY

Oceny

Trzy piąte (60%) pracujących zarobkowo aktualną sytuację w swoich zakładach pracy ocenia pozytywnie, choć warto dodać, iż dominują (48%) oceny po prostu dobre, a bardzo dobre stanowią tylko 12% ogółu. Jako złą postrzega sytuację w swoim miejscu pracy 13% ankietowanych, przy czym wśród ocen negatywnych także dominują opinie umiarkowane – co dziesiąty (10%) badany uznaje obecną sytuację w zakładzie pracy za po prostu złą, a 3% – za bardzo złą. Jedna czwarta (25%) pytanych twierdzi, że sytuacja w ich miejscach pracy jest „ani dobra, ani zła", a 2% uchyliło się od odpowiedzi.

---

[1] **Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia" (439) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.**

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:
– wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
– wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
– samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

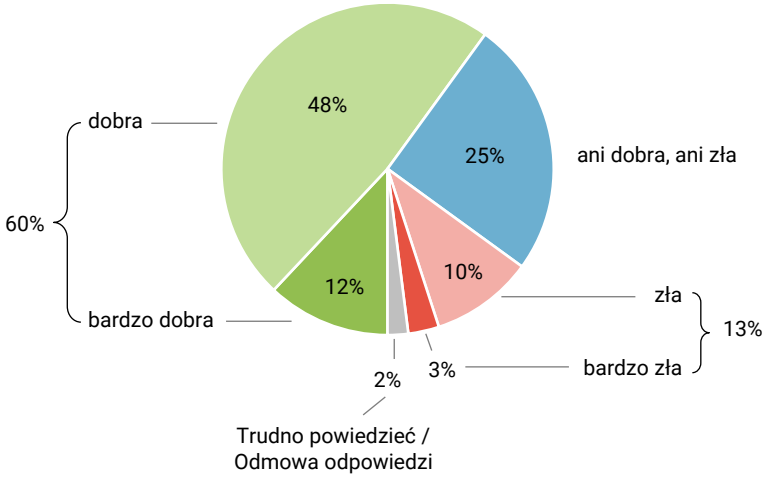
We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 5 do 15 listopada 2026 roku na próbie liczącej 963 osoby (w tym: 59,1% metodą CAPI, 23,3% – CATI i 17,7% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

CBOS

RYS. 1. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:

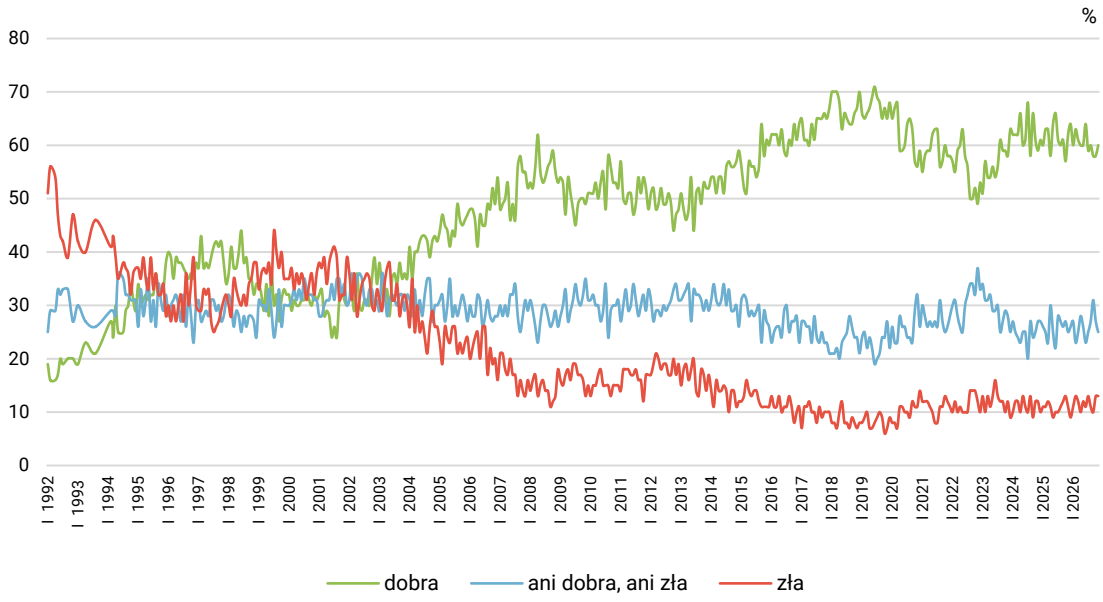
ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO, ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=581)

W porównaniu z październikiem bieżąca sytuacja w zakładach pracy nieznacznie częściej (wzrost o 2 punkty procentowe) oceniana jest przez pracujących zarobkowo jako dobra, a rzadziej (spadek o 2 punkty) jako „ani dobra, ani zła".

CBOS

RYS. 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?*
Czy jest ona:

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć" i odmowy odpowiedzi

TABELA 1

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną **sytuację w Pana(i) zakładzie pracy**? Czy jest ona:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań													
	2025			2026										
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
N*	532	590	561	554	573	603	569	618	578	563	556	577	625	581
	w procentach													
– dobra	57	62	64	60	63	61	60	60	64	59	60	58	58	60
– ani dobra, ani zła	27	25	26	27	23	25	28	26	23	25	27	31	27	25
– zła	13	11	9	11	13	12	10	12	11	13	11	10	13	13
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	3	2	2	3	1	2	2	2	3	2	2	1	2	2

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

Odsetki nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

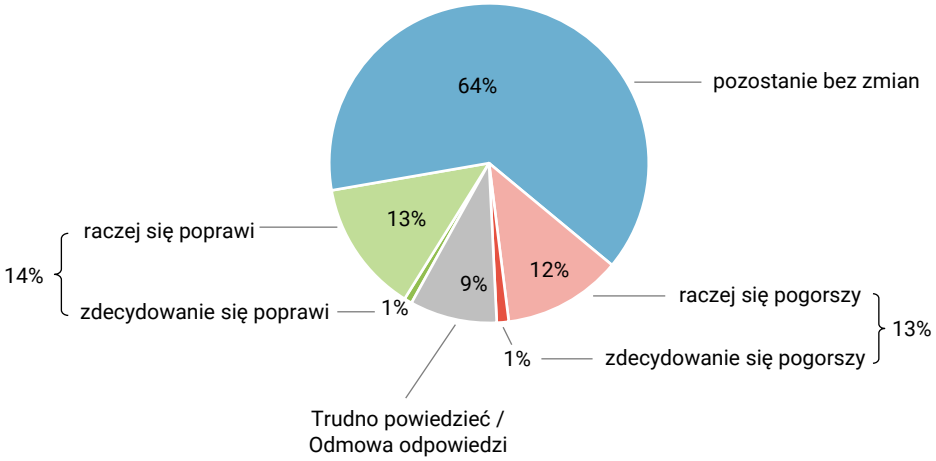
Oceny aktualnej sytuacji w zakładach pracy istotnie statystycznie różnicuje sektor gospodarki, w którym pracują badani, i tak jak w poprzednich miesiącach znacznie gorzej niż pozostali sytuację w swoim miejscu pracy oceniają pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych. O ile wśród zatrudnionych w innych sektorach gospodarki wyraźnie dominują oceny pozytywne, o tyle wśród pracujących w prywatnym rolnictwie najczęściej (43%) pojawiają się stwierdzenia, że sytuacja w miejscu pracy jest „ani dobra, ani zła", a niewiele rzadsze są oceny negatywne (37%). Ocen pozytywnych wśród pracujących w prywatnym rolnictwie jest natomiast tylko 17% (zob. tabelę aneksową 1).

Przewidywania

Blisko dwie trzecie (64%) pracujących zarobkowo twierdzi, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich miejscu pracy pozostanie bez zmian. Warto też dodać, iż już od ponad trzydziestu lat wśród pracujących zarobkowo dominuje, wyrażające się w tym stwierdzeniu, poczucie stabilizacji w miejscu pracy. Poprawy sytuacji w swoim zakładzie pracy w ciągu najbliższego roku spodziewa się 14% pytanych i niemal tyle samo (13%) przewiduje jej pogorszenie. Od formułowania prognoz w tej kwestii uchylił się w listopadzie niemal co dziesiąty (9%) ankietowany. Tak samo jak we wcześniejszych pomiarach respondenci spodziewający się zmian na ogół nie uważają, że będą one duże (zdecydowanej poprawy i zdecydowanego pogorszenia sytuacji w swoim zakładzie pracy spodziewa się po 1% ankietowanych), natomiast dominują odpowiedzi wskazujące przewidywany kierunek zmian, ale z umiarkowanym co do niego przekonaniem (13% pytanych uważa, że sytuacja raczej się poprawi, a 12% – iż raczej się ona pogorszy).

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=581)

W porównaniu z październikiem minimalnie (spadek o 3 punkty procentowe) ubyło pracujących zarobkowo uważających, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich miejscu pracy się poprawi. Warto zauważyć, iż ostatni raz tak niewielu optymistów (14%) było w lutym 2023 roku. Nieznacznie mniej (spadek o 1 punkt procentowy) niż w poprzednim miesiącu jest także prognozujących, że sytuacja w ich miejscu pracy pozostanie bez zmian. Nieznacznie zwiększył się natomiast udział przewidujących jej pogorszenie (wzrost o 1 punkt procentowy). Jednocześnie o 3 punkty procentowe przybyło uchylających się od formułowania prognoz w tym zakresie.

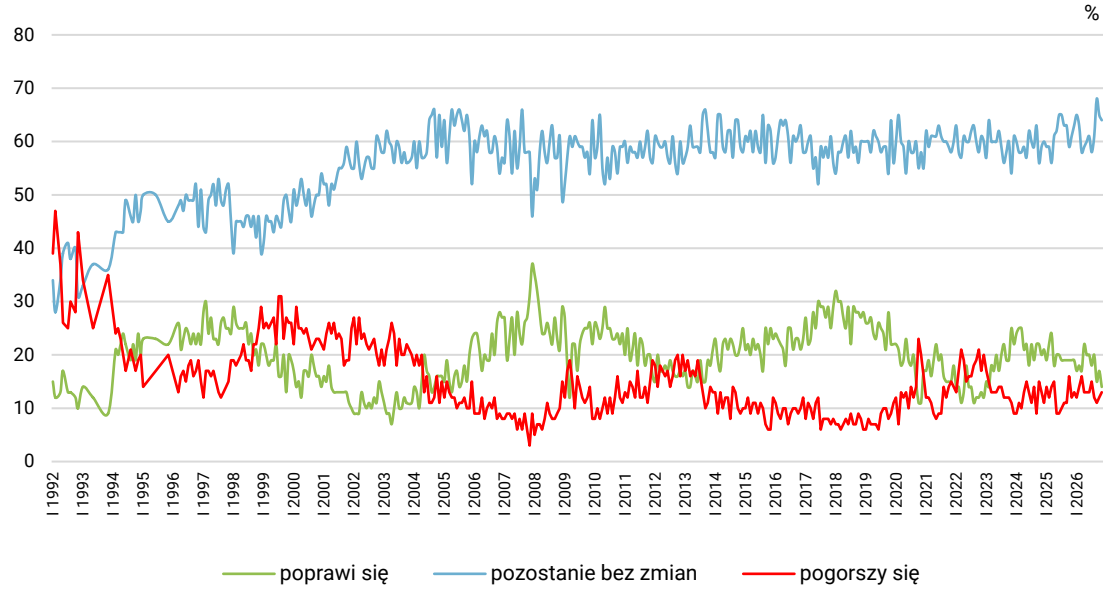
TABELA 2

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku **sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy**:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań													
	2025			2026										
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
N*	532	590	561	554	573	603	569	618	578	563	556	577	625	581
	w procentach													
– poprawi się	19	19	19	17	18	17	22	20	20	18	20	15	17	14
– pozostanie bez zmian	59	61	63	65	63	58	59	60	61	58	61	68	65	64
– pogorszy się	16	12	13	12	14	16	13	13	13	15	12	11	12	13
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	6	7	5	7	5	9	6	7	6	9	7	6	6	9

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

Odsetki nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

RYS. 4. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy*:

* Odpowiedzi respondentów pracujących zarobkowo. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć" i odmowy odpowiedzi

Prognozy rozwoju sytuacji w zakładach pracy w ciągu najbliższego roku najbardziej różnicuje ocena jej stanu obecnego. Zdecydowaną większość osób uważających aktualną sytuację w swoim miejscu pracy za dobrą (71%) oraz określających ją jako „ani dobrą, ani złą" (64%) stanowią nieprzewidujący w ciągu roku jej zmian, natomiast w grupie oceniających obecną sytuację negatywnie stabilizację przewiduje 37%, a 41% prognozuje jej pogorszenie. Ponadto badani, którzy obecną sytuację w swoim zakładzie pracy uważają za dobrą, blisko dwukrotnie częściej spodziewają się jej poprawy niż uważający, że jest ona „ani dobra, ani zła" i oceniający, że jest ona zła (odpowiednio: 18%, 9% i 10%), a im gorsze oceny sytuacji aktualnej, tym częściej przewidywane jest jej pogorszenie (od 5% wśród dobrze oceniających sytuację bieżącą, poprzez 20% wśród uważających, że jest ona „ani dobra, ani zła", do 41% wśród oceniających, że jest ona zła).

TABELA 3

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku **sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy***:	Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:		
	dobra	ani dobra, ani zła	zła
	procentowanie w kolumnach		
– poprawi się	18	9	10
– pozostanie bez zmian	71	64	37
– pogorszy się	5	20	41
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	7	7	12

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin (N=581)

W listopadzie różnice w przewidywaniach dotyczących rozwoju sytuacji w miejscu pracy w ciągu najbliższego roku wśród pracujących w różnych sektorach gospodarki nie są istotnie statystycznie. Warto jednak zauważyć, iż jedyną grupą, w której nie ma w tym miesiącu optymistów, są pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych (zob. tabelę aneksową 2). Jest to też grupa, w której w porównaniu z październikiem[2] nastroje w tym zakresie uległy pogorszeniu.

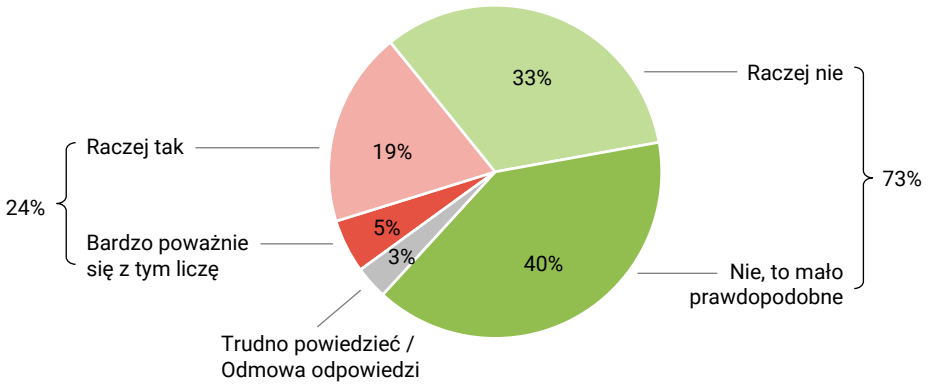
BEZPIECZEŃSTWO ZATRUDNIENIA

W porównaniu z październikiem minimalnie wzrosło poczucie zagrożenia utratą obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji firmy lub gospodarstwa rolnego itp.). Obecnie blisko trzy czwarte (73%, od października spadek o 1 punkt procentowy) pracujących zarobkowo deklaruje, że nie obawia się utraty obecnej pracy, a bierze to pod uwagę niemal co czwarty pytany (24%, wzrost o 3 punkty procentowe). Trzech na stu ankietowanych uchyliło się od odpowiedzi (3%).

CBOS

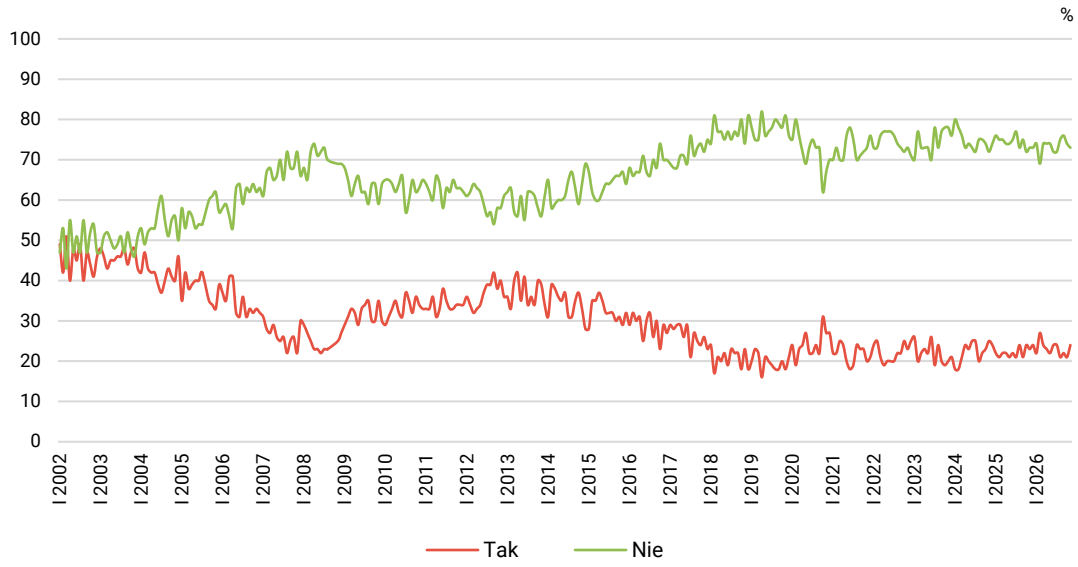
RYS. 5. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=581)

[2] Zob. komunikat CBOS „Nastroje na rynku pracy w październiku", październik 2026 (oprac. B. Badora).

RYS. 6. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?*

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo. Zsumowano odsetki odpowiedzi: „Bardzo poważnie się z tym liczę" i „Raczej tak" (Tak) oraz „Nie, to mało prawdopodobne" i „Raczej nie" (Nie). Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć" i odmowy odpowiedzi

TABELA 4

Czy liczy się Pan(i) z **możliwością utraty obecnej pracy** (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób pracujących zarobkowo* według terminów badań													
	2025			2026										
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
N*	532	590	561	554	573	603	569	618	578	563	556	577	625	581
	procentowanie w kolumnach													
Bardzo poważnie się z tym liczę	5	5	6	5	5	4	5	5	7	5	4	4	4	5
Raczej tak	19	18	18	17	22	20	18	17	17	19	17	18	17	19
Raczej nie	35	36	34	39	37	40	34	33	35	32	36	38	36	33
Nie, to mało prawdopodobne	37	37	39	35	32	34	40	41	37	40	39	38	38	40
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	3	4	3	4	4	2	3	4	4	5	4	2	5	3

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

Odsetki nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

W listopadzie, tak jak w październiku, poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia i zagrożenia utratą pracy wiąże się przede wszystkim z przewidywaniem rozwoju sytuacji w zakładach pracy w ciągu najbliższego roku. Ponad połowa (52%) prognozujących poprawę uważa utratę obecnej pracy za zdarzenie mało prawdopodobne, a dodatkowo co czwarty (25%) raczej nie bierze takiej możliwości pod uwagę. Większe lub mniejsze poczucie pewności zatrudnienia deklarują też blisko cztery piąte (78%) badanych nieprognozujących żadnych zmian. Najczęściej z możliwością utraty obecnej pracy liczą się badani przewidujący pogorszenie sytuacji w zakładzie pracy (łącznie 48%, przy czym 18% bardzo poważnie bierze to pod uwagę).

TABELA 5

Czy liczy się Pan(i) z **możliwością utraty obecnej pracy** (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?*	Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku **sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:**			
	poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi
	procentowanie w kolumnach			
Bardzo poważnie się z tym liczę	6	3	18	4
Raczej tak	17	18	30	16
Raczej nie	25	38	23	25
Nie, to mało prawdopodobne	52	40	25	41
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	1	2	4	14

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin (N=581)

Deklaracji badanych w tym miesiącu nie różnicuje natomiast istotnie statystycznie sektor własności, w którym pracują (zob. tabelę aneksową 3). Warto jednak dodać, iż w porównaniu z październikiem[3], odnotowaliśmy wzrost poczucia zagrożenia utratą obecnej pracy i spadek poczucia pewności utrzymania zatrudnienia wśród pracowników instytucji, urzędów lub zakładów całkowicie państwowych, samorządowych lub publicznych (w tym także jednoosobowych spółek Skarbu Państwa) oraz spółek właścicieli prywatnych i państwa. Obniżenie poczucia bezpieczeństwa w tym zakresie obserwujemy ponadto wśród robotników niewykwalifikowanych, pracowników administracyjno-biurowych oraz pracujących emerytów, a także wśród ogółu pracujących zarobkowo osób poniżej 35 roku życia oraz w większym stopniu wśród kobiet niż mężczyzn.

OCENA LOKALNYCH RYNKÓW PRACY

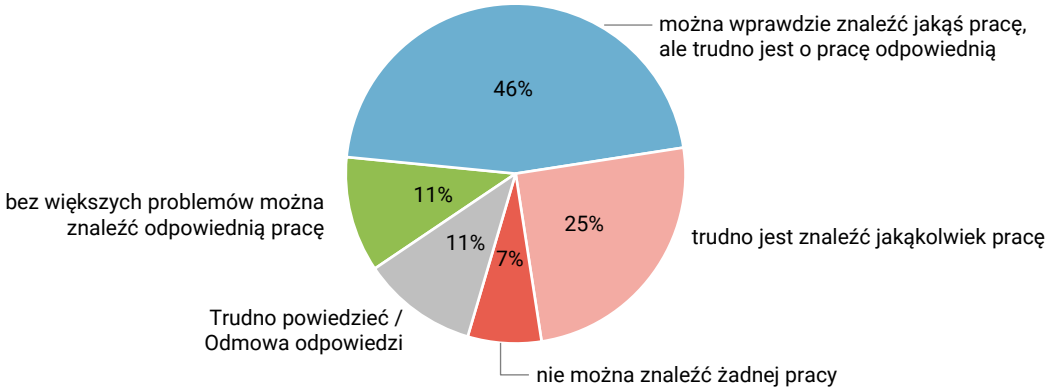
W listopadzie, w porównaniu z październikiem, wśród ogółu badanych pogorszyły się oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy. Większość (57%, spadek o 2 punkty procentowe) respondentów twierdzi jednak, że w miejscu ich zamieszkania lub jego okolicy można znaleźć pracę, a za trudne lub całkowicie niemożliwe uważa to niemal co trzeci ankietowany (32%, wzrost o 3 punkty procentowe). Od oceny sytuacji uchyliło się 11% badanych (spadek o 1 punkt procentowy).

Warto też dodać, iż badani najczęściej oceniają, iż w ich miejscowości lub okolicy obecnie można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią (46%).

[3] Zob. przypis 2.

CBOS

RYS. 7. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:

CBOS

RYS. 8. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:

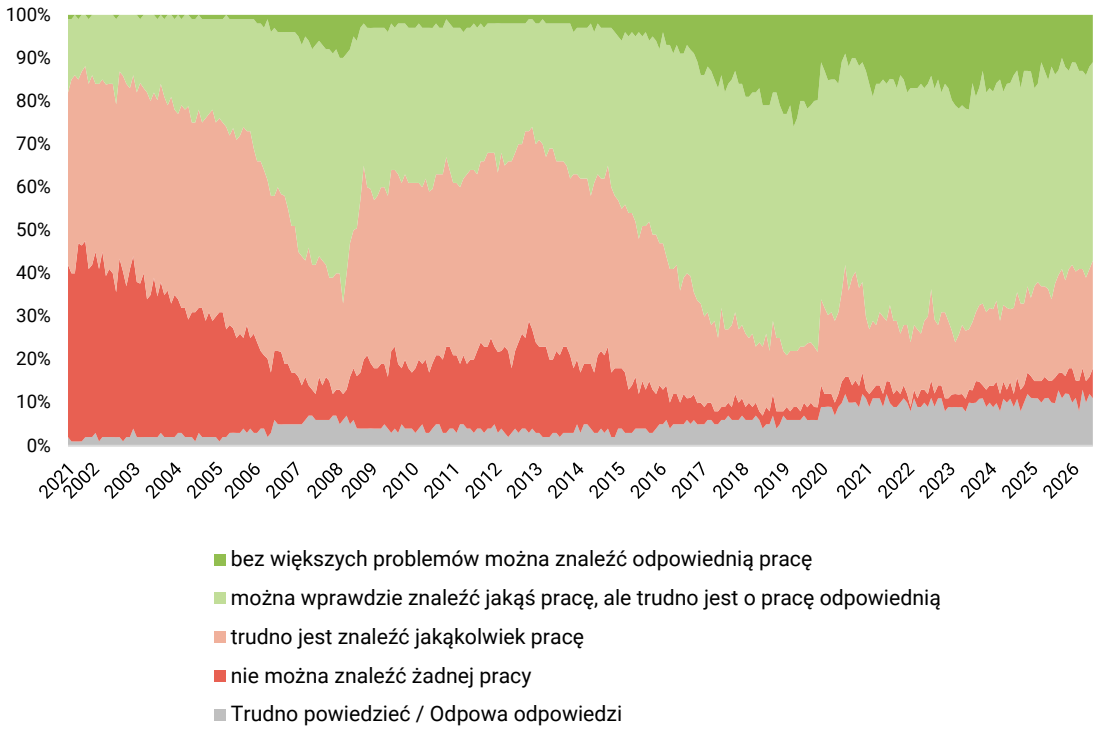

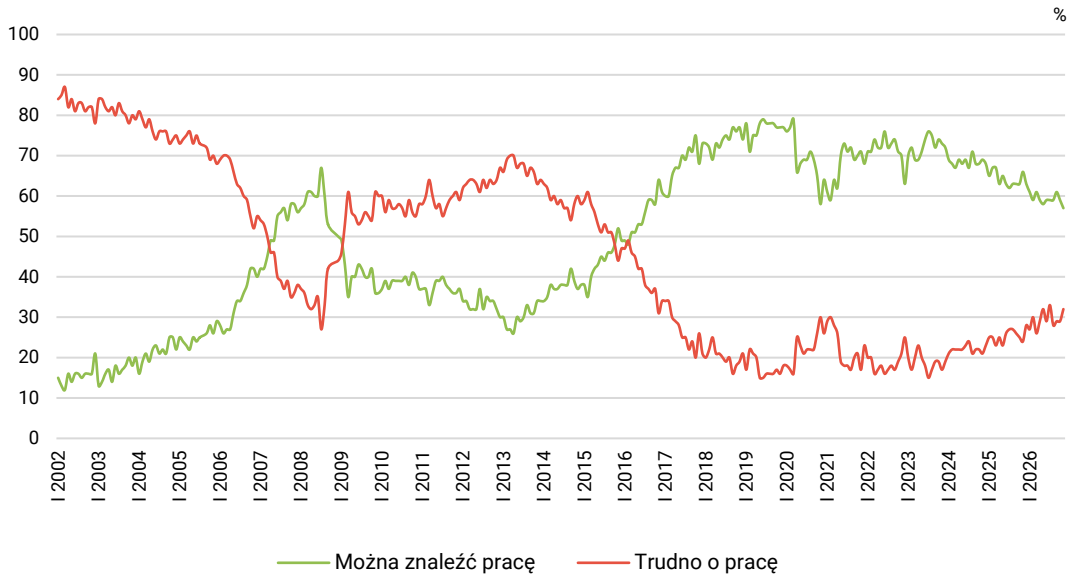
TABELA 6

Jak określił(a)by Pan(i) **sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy**? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2025			2026										
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
	w procentach													
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	15	12	14	13	10	12	13	11	11	13	13	14	12	11
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	48	54	49	48	49	49	46	47	48	46	46	47	47	46
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	21	19	22	23	24	22	23	24	25	26	23	24	25	25
– nie można znaleźć żadnej pracy	4	5	6	4	6	4	6	8	4	7	5	5	4	7
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	11	10	10	13	11	12	12	10	11	8	13	10	12	11

Odsetki nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

CBOS

RYS. 9. Ocena sytuacji na lokalnym rynku pracy

Zsumowano odsetki odpowiedzi: „bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę" i „można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią" (Można znaleźć pracę) oraz „trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę" i „nie można znaleźć żadnej pracy" (Trudno o pracę). Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć" i odmowy odpowiedzi

Listopadowe oceny lokalnych rynków pracy najbardziej różnicuje wiek respondentów i tak jak w poprzednich miesiącach znacznie gorzej niż starsi sytuację na lokalnych rynkach postrzegają osoby w wieku 18–24 lata. W listopadzie blisko połowa (48%) z nich stwierdziła, że w miejscowościach, w których mieszkają lub w ich okolicy, trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę lub jest to całkowicie

niemożliwe (zob. tabelę aneksową 4). Ponadto w porównaniu z październikiem[4] wyraźne pogorszenie ocen lokalnych rynków pracy odnotowaliśmy wśród ogółu badanych poniżej 35 roku życia.

Oceny lokalnych rynków pracy istotnie różnicuje także wielkość miejscowości, w której mieszkają badani. Najgorsze opinie spotykamy wśród mieszkańców wsi – aż 41% z nich wskazuje na poważne trudności w znalezieniu pracy w okolicy miejsca zamieszkania. Niewiele lepiej jest w najmniejszych miastach (do 19 999 ludności) – 37% z ich mieszkańców twierdzi, że trudno jest w okolicy miejsca zamieszkania znaleźć jakąkolwiek pracę lub że jest to całkowicie niemożliwe. Warto dodać, iż właśnie wśród mieszkańców wsi i najmniejszych miast w porównaniu z październikiem odnotowaliśmy największe pogorszenie ocen. Najwięcej przekonanych, że w ich miejscu zamieszkania lub jego okolicy można znaleźć pracę, ponownie rejestrujemy w miastach liczących co najmniej 500 000 mieszkańców (74%). Na tle pozostałych badanych respondenci z największych miast wyróżniają się ponadto relatywnie wysokim odsetkiem przekonanych, że w ich miejscu zamieszkania lub okolicy bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę (23%).

W listopadzie znacznie lepiej niż słabiej wykształceni sytuację na lokalnych rynkach pracy ocenili badani z wyższym wykształceniem. Ponadto im niższy poziom wykształcenia, tym większe pogorszenie ocen w porównaniu do października. Biorąc pod uwagę grupy zawodowe, możemy ponadto zauważyć, iż największe pogorszenie ocen sytuacji na lokalnych rynkach pracy nastąpiło wśród robotników niewykwalifikowanych.

★★★

Sytuacja bieżąca w zakładach pracy nieznacznie częściej niż poprzednio oceniana jest przez pracujących zarobkowo jako dobra, a rzadziej jako „ani dobra, ani zła", jednocześnie zmniejszył się optymizm co do jej rozwoju w ciągu najbliższego roku i minimalnie wzrosło poczucie zagrożenia utratą obecnej pracy. Wśród ogółu badanych pogorszyły się oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy.

[4] Zob. przypis 2.

TABELA 1

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		60	25	13	2	581
Płeć	Mężczyźni	61	24	14	2	310
	Kobiety	59	27	11	3	271
Wiek	18–24 lata	65	27	6	2	48
	25–34	75	14	9	2	115
	35–44	61	27	11	1	156
	45–54	53	29	15	3	155
	55–64	46	29	21	4	88
	65 lat i więcej	67	20	8	5	19
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	29	14	2	225
	Miasto do 19 999	66	25	7	1	72
	20 000 – 99 999	70	18	10	1	117
	100 000 – 499 999	62	21	12	4	92
	500 000 i więcej mieszk.	47	29	18	5	74
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	55	29	17		28
	Zasadnicze zawodowe	58	25	16	1	103
	Średnie	56	28	14	2	204
	Wyższe	64	23	10	4	247
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wykszt.	65	22	9	3	165
	Średni personel, technicy	64	21	13	2	44
	Pracownicy adm.-biurowi	54	27	17	3	69
	Pracownicy usług	69	21	9	1	70
	Robotnicy wykwalifikowani	59	30	9	1	88
	Robotnicy niewykwalifik.	48	37	15		40
	Rolnicy	19	38	39	3	30
	Pracujący na własny rach.	70	20	10		58
	Bezrobotni			53	47	3
	Emeryci	50	30	20		8
	Uczniowie i studenci	100				5
	Zajmujący się domem i inni		42		58	3
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	60	28	8	4	150
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	54	31	13	2	111
	sekt. pryw. poza rolnict.	67	19	12	2	285
	prywatnym gosp. rolnym	17	43	37	3	34
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	60	28	12		38
	Od 2000 do 2999 zł	62	20	18		47
	Od 3000 do 3999 zł	59	29	10	2	70
	Od 4000 do 5999 zł	63	19	13	5	115
	6000 zł i więcej	72	17	11		103
	Trudno powiedzieć	48	34	17	1	83
	Odmowa odpowiedzi	54	30	11	5	125
Ocena własnych war. mater.	Złe	23	25	52		22
	Średnie	51	31	16	2	167
	Dobre	66	23	9	3	393
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	59	16	25		17
	Raz w tygodniu	55	25	16	4	149
	1–2 razy w miesiącu	55	29	14	2	78
	Kilka razy w roku	63	24	13	1	171
	W ogóle nie uczestniczy	64	27	6	2	151
Poglądy polityczne	Lewica	69	22	8	1	136
	Centrum	61	28	9	2	156
	Prawica	54	25	18	3	179
	Trudno powiedzieć	54	25	18	3	75

CBOS
Centrum Badania Opinii Społecznej

TABELA 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:				Liczba osób
		poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		14	64	13	9	581
Płeć	Mężczyźni	16	63	10	11	310
	Kobiety	12	65	16	7	271
Wiek	18–24 lata	18	69	4	9	48
	25–34	24	54	10	13	115
	35–44	11	68	13	9	156
	45–54	12	65	16	6	155
	55–64	9	66	17	9	88
	65 lat i więcej	23	56	17	5	19
Miejsce zamieszkania	Wieś	11	65	14	11	225
	Miasto do 19 999	21	63	10	6	72
	20 000 – 99 999	17	65	11	7	117
	100 000 – 499 999	12	68	7	12	92
	500 000 i więcej mieszk.	16	55	26	4	74
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	20	57	18	5	28
	Zasadnicze zawodowe	8	65	16	10	103
	Średnie	15	64	12	9	204
	Wyższe	16	64	12	8	247
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wykszt.	17	63	12	8	165
	Średni personel, technicy	18	65	11	6	44
	Pracownicy adm.-biurowi	10	67	12	11	69
	Pracownicy usług	10	66	18	6	70
	Robotnicy wykwalifikowani	14	69	8	9	88
	Robotnicy niewykwalifik.	13	52	24	11	40
	Rolnicy		63	22	15	30
	Pracujący na własny rach.	23	62	8	6	58
	Bezrobotni			53	47	3
	Emeryci	10	49	41		8
	Uczniowie i studenci	23	77			5
	Zajmujący się domem i inni		42		58	3
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	11	67	13	9	150
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	57	17	8	111
	sekt. pryw. poza rolnict.	16	64	11	9	285
	prywatnym gosp. rolnym		65	22	13	34
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	11	63	23	3	38
	Od 2000 do 2999 zł	8	75	10	6	47
	Od 3000 do 3999 zł	16	69	9	7	70
	Od 4000 do 5999 zł	17	66	11	7	115
	6000 zł i więcej	21	57	16	7	103
	Trudno powiedzieć	10	56	19	15	83
	Odmowa odpowiedzi	12	66	11	12	125
Ocena własnych war. mater.	Złe	21	22	51	5	22
	Średnie	9	62	14	15	167
	Dobre	16	67	11	6	393
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	15	61	20	5	17
	Raz w tygodniu	9	60	19	11	149
	1–2 razy w miesiącu	14	68	10	7	78
	Kilka razy w roku	15	67	10	8	171
	W ogóle nie uczestniczy	18	64	10	8	151
Poglądy polityczne	Lewica	15	70	9	6	136
	Centrum	18	65	9	8	156
	Prawica	13	64	15	8	179
	Trudno powiedzieć	7	55	24	13	75

CBOS
Centrum Badania Opinii Społecznej

TABELA 3

		Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?					Liczba osób
		Bardzo poważnie się z tym liczę	Raczej tak	Raczej nie	Nie, to mało prawdopodobne	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		5	19	33	40	3	581
Płeć	Mężczyźni	7	18	34	39	2	310
	Kobiety	3	20	32	40	4	271
Wiek	18–24 lata	2	24	10	61	4	48
	25–34	7	20	27	43	3	115
	35–44	5	18	39	34	3	156
	45–54	5	23	36	34	3	155
	55–64	6	11	34	46	2	88
	65 lat i więcej	7	10	44	32	7	19
Miejsce zamieszkania	Wieś	5	21	30	41	3	225
	Miasto do 19 999	10	17	32	39	2	72
	20 000 – 99 999	4	14	37	42	3	117
	100 000 – 499 999	2	17	40	37	4	92
	500 000 i więcej mieszk.	8	24	29	36	4	74
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	15	24	36	22	4	28
	Zasadnicze zawodowe	4	22	33	39	2	103
	Średnie	5	20	31	41	3	204
	Wyższe	4	16	35	41	4	247
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wykszt.	6	19	35	38	2	165
	Średni personel, technicy	2	18	17	52	11	44
	Pracownicy adm.-biurowi	5	18	43	31	3	69
	Pracownicy usług	7	18	33	42		70
	Robotnicy wykwalifikowani	5	21	31	42	1	88
	Robotnicy niewykwalifik.	7	38	25	30		40
	Rolnicy		16	33	51		30
	Pracujący na własny rach.	3	10	37	45	5	58
	Bezrobotni	53				47	3
	Emeryci		11	69	20		8
	Uczniowie i studenci		20		46	34	5
	Zajmujący się domem i inni					100	3
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	5	17	27	46	5	150
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	7	20	31	40	2	111
	sekt. pryw. poza rolnict.	5	19	37	35	3	285
	prywatnym gosp. rolnym		18	32	47	3	34
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	2	17	36	41	3	38
	Od 2000 do 2999 zł	4	36	30	30		47
	Od 3000 do 3999 zł	7	18	31	39	4	70
	Od 4000 do 5999 zł	5	11	37	43	4	115
	6000 zł i więcej	6	14	41	36	4	103
	Trudno powiedzieć	6	23	25	43	2	83
	Odmowa odpowiedzi	4	22	29	41	4	125
Ocena własnych war. mater.	Złe	23	35	17	24		22
	Średnie	7	21	37	30	5	167
	Dobre	3	17	32	44	3	393
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	27	33	30	5	17
	Raz w tygodniu	6	15	36	39	3	149
	1–2 razy w miesiącu	3	21	36	37	2	78
	Kilka razy w roku	5	20	34	38	3	171
	W ogóle nie uczestniczy	5	21	27	44	3	151
Poglądy polityczne	Lewica	5	15	34	42	4	136
	Centrum	4	20	34	41	2	156
	Prawica	7	21	33	38	1	179
	Trudno powiedzieć	5	23	33	29	11	75

CBOS
Centrum Badania Opinii Społecznej

TABELA 4

		Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:					Liczba osób
		bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	nie można znaleźć żadnej pracy	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		11	46	25	7	11	963
Płeć	Mężczyźni	12	49	23	6	10	461
	Kobiety	10	43	27	7	12	502
Wiek	18–24 lata	6	41	36	12	4	80
	25–34	9	55	28	4	3	131
	35–44	11	55	26	4	4	184
	45–54	16	49	23	5	7	179
	55–64	9	48	21	9	13	138
	65 lat i więcej	12	32	23	7	26	251
Miejsce zamieszkania	Wieś	9	40	32	9	9	388
	Miasto do 19 999	5	45	29	8	14	132
	20 000 – 99 999	10	47	24	3	16	181
	100 000 – 499 999	14	55	11	3	16	145
	500 000 i więcej mieszk.	23	51	16	5	4	117
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	12	33	27	10	17	94
	Zasadnicze zawodowe	8	39	32	10	12	209
	Średnie	10	43	28	7	12	355
	Wyższe	15	57	17	2	9	305
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wykszt.	17	58	17	4	5	166
	Średni personel, technicy	14	52	28	4	3	45
	Pracownicy adm.-biurowi	11	63	16	3	8	69
	Pracownicy usług	9	55	28	6	2	70
	Robotnicy wykwalifikowani	6	50	35	5	4	91
	Robotnicy niewykwalifik.		36	47	11	6	40
	Rolnicy	10	40	28	14	8	32
	Pracujący na własny rach.	16	50	18	1	15	60
	Bezrobotni	12	67	21			19
	Emeryci	12	31	25	7	24	252
	Renciści	10	28	24	17	21	38
	Uczniowie i studenci	3	43	40	11	3	29
	Zajmujący się domem i inni	8	43	23	12	13	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	9	53	25	5	7	150
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	13	46	27	9	5	111
	sekt. pryw. poza rolnict.	14	56	22	2	6	285
	prywatnym gosp. rolnym	10	38	28	11	13	34
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	9	35	37	11	8	97
	Od 2000 do 2999 zł	7	34	36	9	13	116
	Od 3000 do 3999 zł	9	52	20	8	11	131
	Od 4000 do 5999 zł	14	49	24	2	11	162
	6000 zł i więcej	19	59	10	3	10	126
	Trudno powiedzieć	8	44	29	8	10	134
	Odmowa odpowiedzi	10	43	24	7	15	197
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	34	44	6	10	47
	Średnie	3	43	28	11	15	322
	Dobre	16	48	22	4	10	594
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	7	42	16	15	20	43
	Raz w tygodniu	9	42	24	9	16	275
	1–2 razy w miesiącu	8	47	30	6	9	139
	Kilka razy w roku	13	46	27	4	10	254
	W ogóle nie uczestniczy	15	50	24	5	6	229
Poglądy polityczne	Lewica	17	52	19	3	9	214
	Centrum	11	48	26	7	9	265
	Prawica	9	44	26	7	13	313
	Trudno powiedzieć	10	35	30	8	18	125